T002 A HÀM II 15-Đại Tập Pháp Môn Q.thượng

Đại Tạng Kinh (Linh Sơn Pháp Bảo)

141 KINH ĐẠI TẬP PHÁP MÔN - TRƯỜNG A HÀM II

SOÁ 12

PHAÄT NOÙI KINH ÑAÏI TAÄP PHAÙP MOÂN Haùn dòch: Ñôøi Toáng, Ñaïi sö Thi Hoä.

QUYEÅN I

Toâi nghe nhö vaày: Moät thôøi Ñöùc Theá Toân cuøng vôùi chuùng Tyø-kheo taäp hôïp du haønh ñeán thaønh Maït-lôïi. Khi aáy, ôû trong thaønh naøy coù moät vò Öu-baø-taéc tín taâm thanh tònh, cuõng coù teân laø Maït-lôïi. OÂng ta ôû trong thaønh xaây döïng moät ngoâi nhaø môùi, duøng caùc vaät toát ñeïp ñeå toân taïo trang hoaøng, raát roäng raõi, thoaùng maùt, thanh tònh. Tröôùc ñoù chöa coù vò Sa-moân, Baø-la-moân naøo döøng nghæ trong ngoâi nhaø naøy. Luùc aáy Öu-baø-taéc Maït-lôïi nghe Ñöùc Theá Toân cuøng chuùng Tyø-kheo du hoùa ñeán ñaây, trong loøng hoan hyû, lieàn ñi ñeán choã Phaät. Khi ñeán nôi, oâng cuùi ñaàu maët laïy ngang chaân Ñöùc Phaät, ñaûnh leã xong chaép tay, lui ngoài qua moät beân, baïch Phaät: –Baïch Ñöùc Theá Toân, con laø Öu-baø-taéc Maït-lôïi. Ñoái vôùi Ñöùc Theá Toân con coù loøng tin thanh tònh. ÔÛ trong thaønh naøy con vöøa xaây döïng moät ngoâi nhaø môùi, raát yeân tónh, thoaùng maùt roäng raõi. Ngoâi nhaø naøy tröôùc ñaây chöa coù vò Sa-moân, Baø-la-moân naøo ñöôïc môøi nghæ ôû trong ñoù. Nay con xin cung thænh Ñöùc Phaät vaø chuùng Tyø-kheo ñeán nghæ trong nhaø con. Cuùi mong Ñöùc Theá Toân thöông xoùt, chaáp nhaän lôøi thænh caàu naøy cuûa con. Luùc aáy Ñöùc Theá Toân chaáp nhaän baèng caùch im laëng. Öu-baø-taéc Maït-lôïi bieát Phaät ñaõ chaáp nhaän lôøi thænh baèng caùch im laëng, neân cuùi ñaàu maët ñaûnh leã ngang chaân Ñöùc Theá Toân, ñi nhieãu theo phía phaûi ba voøng, töø giaõ Phaät vaø chuùng hoäi trôû veà nhaø, söûa soaïn, boá trí sau tröôùc cho ngoâi nhaø theâm phaàn trang nghieâm, duøng nöôùc thôm röôùi khaép treân ñaát, trong ngoaøi ñeàu thanh tònh. Sau khi ñaõ trang hoaøng ngoâi nhaø nghieâm tònh

xong, oâng trôû laïi choã Phaät, ñaûnh leã ngang chaân Ñöùc Theá Toân, baïch Phaät: –Baïch Ñöùc Theá Toân, ngoâi nhaø môùi laøm, con ñaõ duøng nöôùc thôm röôùi khaép treân ñaát, trong ngoaøi ñeàu thanh tònh. Mong Ñöùc Theá Toân vaø chuùng Tyø-kheo, nay chính phaûi luùc ñeán truï trong nhaø môùi cuûa con. Baáy giôø Ñöùc Theá Toân ñöôïc ñaïi chuùng Tyø-kheo cung kính vaây quanh, ñi ñeán ngoâi nhaø môùi xaây döïng cuûa Öu-baø-taéc Maït-lôïi. Khi ñeán nôi, tröôùc tieân Phaät röûa chaân, roài môùi böôùc vaøo nhaø. Vaøo beân trong Ngaøi ñi quanh, quan saùt khaép nôi roài ñeán giöõa nhaø, ung dung an toïa. Caùc thaày Tyø-kheo cuõng ñeàu röûa chaân, theo thöù töï ñi vaøo nhaø, leã ngang chaân Ñöùc Phaät, ngoài thöù töï phía sau Ngaøi. Öu-baø-taéc Maït-lôïi theo sau ñi ñeán, leã ngang chaân Ñöùc Theá Toân, chaép tay cung kính ñaûnh leã taát caû caùc thaày Tyø-kheo, roài môùi ñeán tröôùc Phaät, ngoài sang moät beân. Luùc aáy Ñöùc Theá Toân duøng nhöõng lôøi khuyeán khích an

uûi, daïy doã Öu-baø-taéc Maït-lôïi, roài lieàn theo choã mong caàu cuûa oâng maø giaûng noùi phaùp caàn thieát, chæ daïy nhöõng ñieàu lôïi ích, an vui. Öu-baø-taéc Maït-lôïi nghe phaùp hoan hyû, trong loøng sanh nieàm tin thanh tònh. Ñöùc Theá Toân ñaõ vì vò Öu-baø-taéc aáy giaûng noùi phaùp thích hôïp, chæ daïy ñieàu lôïi ích, an vui nhö theá. Ñaõ quaù nöûa ñeâm, Phaät lieàn baûo: –Naøy Maït-lôïi, ñaõ quaù nöûa ñeâm, oâng neân töï bieát veà giôø giaác. Khi aáy Öu-baø-taéc Maït-lôïi nghe Ñöùc Phaät daïy, lieàn töø choã ngoài ñöùng daäy, leã döôùi chaân Ñöùc Theá Toân, chaép tay cung kính ñaûnh leã taát caû caùc thaày Tyø-kheo, ñi quanh Phaät ba voøng, roài rôøi khoûi chuùng hoäi cuûa Phaät. Ñöùc Theá Toân thaáy Öu-baø-taéc Maït-lôïi ra khoûi chuùng hoäi chöa bao laâu, lieàn noùi vôùi Toân giaû Xaù-lôïi-phaát: –Ñaïi chuùng Tyø-kheo Thanh vaên naøy cuûa Ta ñaõ lìa boû söï ham nguû nghæ, ñeàu laø haøng thanh tònh lìa moïi phieàn naõo. Neáu caùc thaày Tyø-kheo öa thích nghe noùi phaùp, thì thaày neân tuøy choã mong caàu maø giaûng noùi, ñeå hoï theo ñoù ñaït ñöôïc lôïi ích, khoâng neân döøng nghæ. Toân giaû Xaù-lôïi-phaát im laëng vaâng lôøi Phaät daïy. Baáy giôø Ñöùc Theá Toân lieàn duøng y Taêng-giaø-leâ xeáp laøm boán lôùp traûi leân toøa sö töû, nghieâng hoâng beân phaûi, xeáp hai chaân naèm moät caùch an laønh. Phaät nghæ chöa bao laâu. Luùc aáy, ôû choã khaùc coù chuùng ngoaïi ñaïo Ni-caøn-ñaø-nhaõ-ñeà Töû... ñoái vôùi caùc vò Tyø-kheo Thanh vaên hay sanh taâm khinh khi phæ baùng, muoán phaù hoaïi, gaây tranh caõi, noùi lôøi phi phaùp,

143 KINH ĐẠI TẬP PHÁP MÔN - TRƯỜNG A HÀM II duøng voâ soá caùch ñeå phæ baùng, noùi nhö theá naøy: –Phaùp maø ta hieåu bieát, caùc vò Thanh vaên khoâng theå bieát roõ. Caùc ngöôi coù phaùp gì ta ñeàu hieåu bieát nhö thaät. Taø haïnh laø ngöôi, chaùnh haïnh laø ta. Coù lôïi ích laø ta, khoâng coù lôïi ích laø ngöôi. Phaùp ngöôi noùi ra lôøi tröôùc daãu ñuùng, lôøi sau lieàn sai; lôøi sau neáu ñuùng, lôøi tröôùc laïi sai, maø cuõng khoâng theå giaûng noùi phaùp ñaït ñöôïc lôïi ích nhö tieáng roáng lôùn cuûa sö töû. Luùc aáy nhoùm Ni-caøn-ñaø-nhaõ-ñeà Töû... muoán taïo nhaân duyeân ñeå tranh caõi lôùn, neân khi phaùt ra caùc lôøi noùi phæ baùng nhö theá hoï ñeàu nhìn maët nhau troâng raát hung aùc. Laïi coøn noùi raèng: –Caùc thaày Tyø-kheo Thanh vaên saéc töôùng oai nghi maø khoâng vaéng laëng, khoâng theå lìa tham, chöa ñöôïc giaûi thoaùt, khoâng theå thaáy phaùp, khoâng theå kheùo bieát con ñöôøng xuaát ly, khoâng theå höôùng ñeán vieäc chöùng ñaéc Thaùnh quaû. Phaùp tu taäp aáy chaúng phaûi laø do Baäc Chaùnh Ñaúng Chaùnh Giaùc noùi. Hoï phaùt ra nhöõng lôøi phæ baùng nhö vaäy laø nhaèm gaây vieäc tranh caõi choáng ñoái. Baáy giôø Toân giaû Xaù-lôïi-phaát bieát ñöôïc vieäc aáy, lieàn töï nghó: “Ñöùc Nhö Lai naèm nghæ chöa bao laâu, khoâng neân vì vieäc naøy maø thöa vôùi Ñöùc Theá Toân”. Nghó nhö theá roài Toân giaû noùi vôùi caùc Tyø-kheo: –Caùc thaày neân bieát. ÔÛ choã khaùc kia coù nhoùm ngoaïi ñaïo Ni-caøn- ñaø-nhaõ-ñeà Töû... ñoái vôùi caùc Tyø-kheo Thanh vaên thöôøng sanh taâm khinh khi phæ baùng, muoán phaù hoaïi, muoán cuøng gaây tranh caõi choáng ñoái, noùi lôøi phi phaùp, duøng voâ soá caùch ñeå phæ baùng. Hoï noùi: “Phaùp maø ta bieát, caùc vò Thanh vaên khoâng theå bieát roõ. Ngöôi bieát phaùp gì, ta ñeàu roõ bieát nhö thöïc. Taø haïnh laø ngöôi, chaùnh

haïnh laø ta. Coù lôïi ích laø ta, khoâng lôïi ích laø ngöôi. Ngöôi noùi phaùp, lôøi tröôùc daãu ñuùng, lôøi sau lieàn sai. Lôøi sau neáu ñuùng, lôøi tröôùc laïi sai, maø cuõng khoâng theå giaûng noùi phaùp ñaït lôïi ích nhö tieáng roáng lôùn cuûa sö töû". Naøy caùc Tyø-kheo, nhoùm Ni-caøn- ñaø-nhaõ-ñeà Töû kia... muoán taïo ra nhaân duyeân ñeå tranh caõi choáng ñoái, khi phaùt ra nhöõng lôøi phæ baùng nhö vaäy hoï ñeàu nhìn nhau, maët maøy troâng raát hung aùc. Laïi coøn noùi raèng: "Caùc haøng Tyø-kheo Thanh vaên saéc töôùng tuy oai nghi maø khoâng ñöôïc vaéng laëng, khoâng theå lìa boû tham, chöa ñöôïc giaûi thoaùt, khoâng theå thaáy phaùp, khoâng theå kheùo bieát con ñöôøng xuaát ly, khoâng theå höôùng ñeán vieäc chöùng ñaéc Thaùnh quaû. Phaùp tu taäp aáy chaúng phaûi laø do Baäc Chaùnh Ñaúng Chaùnh Giaùc noùi". Phaùt ra nhöõng lôøi phæ baùng nhö vaäy ñeå nhaèm gaây vieäc tranh caõi choáng ñoái.

Naøy caùc Tyø-kheo, caùc thaày neân bieát, ñaïi chuùng Thanh vaên cuûa chuùng ta ñeàu laø nhöõng ngöôøi taâm ñaõ ñöôïc lìa duïc, thanh tònh, hieän taïi chöùng ñaéc caùc phaùp, kheùo bieát roõ caùc con ñöôøng xuaát ly, taát caû ñaõ ñöôïc chöùng ñaéc Thaùnh quaû. Caùc Thanh vaên chuùng ta ñoái vôùi phaùp tu taäp moãi moãi ñeàu laø do Baäc Ñaïi Sö Nhö Lai, ÖÙng Cuùng, Chaùnh Ñaúng Chaùnh Giaùc thaân haønh giaûng daïy, taát caû ñeàu chaân thaät maø khoâng hö doái. Naøy caùc Tyø-kheo, neân bieát phaùp do Phaät giaûng daïy goàm coù: Kheá kinh, Kyø daï, Kyù bieät, Giaø-ñaø (töï thuyeát), Boån söï, Boån sanh, Duyeân khôûi (thí duï), Phöông quaûng, Hy phaùp (vò taèng höõu), Luaän nghò. Caùc phaùp nhö vaäy laø do Ñöùc Phaät coù loøng töø bi thöông xoùt, roäng vì taát caû chuùng sanh giaûng noùi ñuùng nhö lyù, khieán caùc chuùng sanh tu taäp ñuùng theo ñieàu ñaõ neâu giaûng, thöïc haønh caùc haïnh thanh tònh, ñem laïi lôïi ích an laïc cho caùc haøng trôøi, ngöôøi trong khaép theá gian. Laïi nöõa, caùc thaày Tyø-kheo neân bieát, coù moät phaùp do Phaät giaûng noùi, ñoù laø taát caû chuùng sanh ñeàu nöông thöùc aên maø toàn taïi, ñaây laø moät phaùp. Caùc phaùp nhö vaäy laø do Ñöùc Phaät coù loøng töø bi thöông xoùt, roäng vì chuùng sanh, giaûng noùi ñuùng nhö lyù, khieán chuùng sanh theo ñuùng nhö lôøi daïy tu taäp, thöïc haønh caùc haïnh thanh tònh, ñem laïi lôïi ích an laïc cho trôøi, ngöôøi trong khaép theá gian. Laïi nöõa, coù hai phaùp do Ñöùc Phaät giaûng noùi, ñoù laø danh vaø saéc. Nhöõng phaùp nhö vaäy laø do Ñöùc Phaät coù loøng töø bi luoân thöông xoùt, roäng vì caùc chuùng sanh giaûng noùi ñuùng nhö lyù, khieán chuùng sanh theo ñuùng nhö lôøi daïy tu taäp, thöïc haønh caùc haïnh thanh tònh, ñem laïi lôïi ích an laïc cho trôøi, ngöôøi trong khaép theá gian. Laïi nöõa, coù ba nghieäp do Phaät giaûng daïy. Ñoù laø thaân nghieäp, ngöõ nghieäp vaø yù nghieäp. Nôi ba nghieäp naøy, laïi coù hai loaïi laø thieän vaø aùc. Theá naøo laø thieän? Nghóa laø thaân laøm vieäc thieän, mieäng noùi ñieàu thieän, yù nghó vieäc thieän. Theá naøo goïi laø aùc? Nghóa laø thaân taïo nghieäp aùc, mieäng noùi ñieàu aùc, yù taïo nghieäp aùc. Laïi nöõa, coù ba ñieàu tö duy khoâng thieän, do Phaät giaûng noùi tö duy veà tham duïc, tö duy veà saân haän vaø tö duy veàsöï toån haïi. Laïi nöõa, coù ba ñieàu tö duy thieän do Ñöùc Phaät giaûng noùi laø tö duy lìa duïc, tö duy khoâng saân haän vaø tö duy khoâng gaây toån haïi. Coù ba ñieàu khoâng phaûi laø caên baûn cuûa thieän do Phaät giaûng noùi

laø tham chaúng phaûi laø caên baûn cuûa thieän, saân chaúng phaûi laø caên baûn cuûa thieän vaø si chaúng phaûi laø caên baûn cuûa thieän.

145 KINH ĐẠI TẬP PHÁP MÔN - TRƯỜNG A HÀM II Coù ba ñieàu laø caên baûn cuûa thieän do Ñöùc Phaät giaûng noùi laø khoâng tham laø caên baûn cuûa thieän, khoâng saân laø caên baûn cuûa thieän vaø khoâng si laø caên baûn cuûa thieän. Coù ba laäu do Ñöùc Phaät giaûng noùi laø duïc laäu, höõu laäu vaø voâ minh laäu. Laïi coù ba ñieàu mong caàu do Ñöùc Phaät giaûng noùi laø mong caàu veà duïc, mong caàu veà höõu vaø mong caàu veà phaïm haïnh. Coù ba aùi do Ñöùc Phaät giaûng noùi laø duïc aùi, saéc aùi vaø voâ saéc aùi. Coù ba coõi do Ñöùc Phaät giaûng noùi laø coõi Duïc, coõi Saéc vaø coõi Voâ saéc. Coù ba caûnh giôùi khoâng thieän do Ñöùc Phaät giaûng noùi laø caûnh giôùi nhieãm duïc, caûnh giôùi saân haän vaø caûnh giôùi toån haïi. Coù ba caûnh giôùi thieän do Ñöùc Phaät giaûng noùi laø caûnh giôùi khoâng tham duïc, caûnh giôùi khoâng saân haän vaø caûnh giôùi khoâng toån haïi. Coù ba höõu do Phaät giaûng noùi laø duïc höõu, saéc höõu vaø voâ saéc höõu. Coù ba tuï do Phaät giaûng noùi laø taø ñònh tuï, chaùnh ñònh tuï vaø baát ñònh tuï. Coù ba thoï do Phaät giaûng noùi laø laïc thoï, khoå thoï vaø chaúng phaûi khoå laïc thoï (xaû thoï). Coù ba khoå do Phaät giaûng noùi laø luaân hoài khoå, khoå khoå vaø hoaïi khoå. Coù ba loaïi ham muoán sanh, do Phaät giaûng noùi laø ham muoán sanh ôû coõi Duïc, ham muoán sanh ôû coõi Hoùa laïc vaø ham muoán sanh ôû coõi Tha hoùa töï taïi. Coù ba loaïi öa thích sanh do Phaät giaûng noùi laø: –Coù höõu tình sanh ra, sanh roài thoï vui, nhö trong loaøi ngöôøi. Ñoù goïi laø loaïi öa thích sanh thöù nhaát. –Laïi coù chuùng sanh höôûng thoï hyû laïc laâu daøi, vui naøy raát lôùn, an laïc thích thuù, nhö coõi trôøi Quang aâm. Ñoù goïi laø choã öa thích sanh thöù hai. –Laïi coù chuùng sanh, cho ñeán troïn ñôøi thoï ñuû moïi söï dieäu laïc, nhö coõi trôøi Bieán tònh. Ñoù goïi laø choã öa thích sanh thöù ba. Coù ba vieäc phöôùc ñem laïi söï thaønh töïu cho tueä haïnh, do Phaät giaûng noùi laø boá thí trang nghieâm neân tueä haïnh ñöôïc thaønh töïu, trì giôùi trang nghieâm neân tueä haïnh ñöôïc thaønh töïu vaø thieàn ñònh trang nghieâm neân tueä haïnh ñöôïc thaønh töïu.

Coù ba thöù Tam-ma-ñòa do Phaät giaûng noùi laø Tam-ma-ñòa coù taàm, coù töù, Tam-ma-ñòa khoâng coù taàm, chæ coù töù vaø Tam-ma-ñòa khoâng taàm, khoâng töù. Coù ba thöù Tam-ma-ñòa do Phaät giaûng noùi laø Tam-ma-ñòa khoâng giaûi thoaùt, Tam-ma-ñòa voâ nguyeän giaûi thoaùt vaø Tam-ma-ñòa voâ töôùng giaûi thoaùt. Coù ba choã an truù do Phaät giaûng noùi laø Thieân truù, Phaïm truù vaø Thaùnh truù. Coù ba caên do Phaät giaûng noùi laø caên chöa bieát neân bieát, caên ñaõ bieát vaø caên bieát ñaày ñuû. Coù ba ñieàu taêng thöôïng do Phaät giaûng noùi laø theá taêng thöôïng, phaùp taêng thöôïng vaø ngaõ taêng thöôïng. Coù ba ñôøi caùc Ñöùc Phaät do Phaät giaûng noùi laø chö Phaät quaù khöù, chö Phaät vò lai vaø chö Phaät hieän taïi. Coù ba vieäc ñaùng noùi do Phaät giaûng noùi laø vieäc quaù khöù ñaùng noùi, vieäc vò lai ñaùng noùi vaø vieäc hieän taïi ñaùng noùi. Coù ba loaïi maét do Phaät giaûng noùi laø Nhuïc nhaõn, Thieân nhaõn vaø Tueä nhaõn. Coù ba loaïi minh do Phaät giaûng noùi laø Tuùc maïng trí minh, Chuùng sanh sanh dieät trí minh vaø Laäu taän trí minh. Coù ba loaïi thoâng do Phaät giaûng noùi laø thaàn caûnh

thoâng, thuyeát phaùp thoâng vaø giaùo giôùi thoâng. Coù ba ñieàu baát tònh do Phaät giaûng noùi laø thaân baát tònh, ngöõ baát tònh, taâm baát tònh. Coù ba ñieàu thanh tònh do Phaät giaûng noùi laø thaân tònh, ngöõ tònh vaø taâm tònh. Coù ba moân hoïc do Phaät giaûng noùi laø Giôùi hoïc, Ñònh hoïc vaø Tueä hoïc. Coù ba phaåm do Phaät giaûng noùi laø Giôùi phaåm, Ñònh phaåm, Tueä phaåm. Coù ba thöù löûa do Phaät giaûng noùi laø löûa tham, löûa saân vaø löûa si. Coù ba phaàn vò do Phaät giaûng noùi laø Sanh phaàn vò, Thaønh phaàn vò vaø Phaùp phaàn vò. Nhöõng phaùp nhö vaäy, do Phaät coù loøng töø bi thöông xoùt, vì taát caû chuùng sanh giaûng noùi ñuùng nhö lyù, khieán caùc chuùng sanh theo ñuùng nhö

147 KINH ĐẠI TẬP PHÁP MÔN - TRƯỜNG A HÀM II lôøi daïy maø tu taäp, thöïc haønh caùc haïnh thanh tònh, ñem laïi lôïi ích an laïc cho chö Thieân vaø loaøi ngöôøi trong khaép theá gian. Laïi nöõa, quaùn Boán nieäm xöù do Phaät giaûng noùi laø: –Quaùn thaân baát tònh, khoâng coù sanh khôûi tö töôûng veà duïc nhieãm, ñieàu phuïc voâ minh, lìa thoï phieàn naõo. –Quaùn thoï laø khoå. –Quaùn taâm sanh dieät (voâ thöôøng). –Kheùo quaùn caùc phaùp (voâ ngaõ) cuõng laïi nhö vaäy. Laïi nöõa, coù Boán chaùnh ñoaïn (Töù chaùnh caàn) do Phaät giaûng noùi, laø: –Caùc phaùp baát thieän ñaõ sanh, neân khôûi taâm sieâng naêng tinh taán, nhieáp phuïc yù chí vaø taâm nieäm ñeå ñoaïn tröø taát caû. –Caùc phaùp baát thieän chöa sanh, neân khôûi taâm sieâng naêng tinh taán, nhieáp phuïc yù chí vaø taâm nieäm ñeå ngaên ngöøa khieán khoâng cho sanh. –Caùc phaùp thieän chöa sanh, neân khôûi taâm sieâng naêng tinh taán, nhieáp phuïc yù chí vaø taâm nieäm khieán cho sanh khôûi. –Caùc phaùp thieän ñaõ sanh, neân khôûi taâm sieâng naêng tinh taán, nhieáp phuïc yù chí, taâm nieäm khieán cho taát caû chuùng ñöôïc taêng tröôûng vieân maõn. Ñaây goïi laø Boán chaùnh ñoaïn (Töù chaùnh caàn). Laïi nöõa, coù Boán thaàn tuùc do Phaät giaûng noùi laø: –Duïc Tam-ma-ñòa, ñoaïn haønh ñaày ñuû thaàn tuùc. –Tinh taán Tam-ma-ñòa, ñoaïn haønh ñaày ñuû thaàn tuùc. –Taâm Tam-ma-ñòa, ñoaïn haønh ñaày ñuû thaàn tuùc. –Tueä Tam-ma-ñòa, ñoaïn haønh ñaày ñuû thaàn tuùc. Laïi nöõa, coù Boán thieàn ñònh do Phaät giaûng noùi laø: –Neáu Tyø-kheo ñaõ coù theå lìa caùc duïc vaø phaùp baát thieän, coù taàm, coù töù. Ñaây goïi laø ñònh thöù nhaát “Ly sanh hyû laïc”. –Neáu coù Tyø-kheo döøng döùt taàm töù, trong taâm thanh tònh, an truù vaøo moät töôûng, khoâng taàm, khoâng töù. Ñaây goïi laø ñònh thöù hai “Ñònh sanh hyû laïc”. –Neáu laïi coù Tyø-kheo khoâng tham ñaém nieàm vui, an truù nôi haønh xaû, thaân ñöôïc nheï nhaøng, an laïc vi dieäu. Ñaây goïi laø ñònh thöù ba “Ly hyû dieäu laïc”. –Neáu laïi coù Tyø-kheo ñoaïn tröø töôûng veà laïc, cuõng khoâng coù töôûng khoå, yù cuõng khoâng vui, khoâng khoå, khoâng coøn khoå vui. Ñaây goïi laø ñònh thöù tö “Xaû nieäm thanh tònh ”.

Nhö vaäy goïi laø Boán thieàn ñònh. Laïi nöõa, coù Boán taâm voâ löôïng do Phaät giaûng noùi laø: Neáu coù thaày Tyø-kheo phaùt khôûi taâm töø, tröôùc ôû phöông Ñoâng thöïc haønh haïnh töø; ôû caùc phöông Nam, Taây, Baéc boán phía treân döôùi cuõng thöïc haønh haïnh töø, nhö vaäy, phaùt khôûi loøng töø ôû taát caû moïi nôi, khaép caû theá giôùi, vôùi taát caû chuûng loaïi chuùng sanh roäng lôùn voâ löôïng khoâng coù giôùi haïn, cuõng khoâng phaân bieät giôùi haïn. Ñoù goïi laø taâm töø voâ

löôïng. Ba phaùp Bi, Hyû, Xaû cuõng laïi nhö vaäy. Ñaây goïi laø Boán taâm voâ löôïng. Laïi nöõa, coù Boán ñònh Voâ saéc do Phaät giaûng noùi laø: –Neáu coù thaày Tyø-kheo lìa taát caû caûnh saéc, khoâng ñoái ñaõi, khoâng ngaên ngaïi maø cuõng khoâng coù taùc yù, quaùn hö khoâng laø voâ bieân. Haønh töôùng cuûa quaùn naøy goïi laø ñònh Khoâng voâ bieân xöù. –Laïi lìa Khoâng xöù, khoâng coøn quaùn saùt, chæ quaùn saùt thöùc laø voâ bieân. Haønh töôùng cuûa phaùp quaùn naøy goïi laø ñònh Thöùc voâ bieân xöù. –Laïi lìa Thöùc xöù, khoâng coøn quaùn saùt, chæ quaùn taát caû ñeàu khoâng thaät coù. Haønh töôùng cuûa phaùp quaùn naøy goïi laø ñònh Voâ sôû höõu xöù. Lìa haønh töôùng cuûa Voâ sôû höõu xöù, goïi laø ñònh Phi töôûng phi phi töôûng xöù. Nhö vaäy goïi laø boán ñònh Voâ saéc. Laïi nöõa, coù boán trí do Phaät giaûng noùi laø Phaùp trí, Voâ sanh trí, Ñaúng trí, vaø Tha taâm trí. Laïi nöõa, coù boán an truù do Phaät giaûng noùi laø an truù nôi taát caû haïnh, an truù nôi haïnh xaû, an truù nôi haïnh vaéng laëng vaø an truù nôi haïnh trí tueä. Laïi nöõa, coù Boán Thaùnh ñeá do Phaät giaûng noùi laø Thaùnh ñeá veà khoå, Thaùnh ñeá veà nguyeân nhaân cuûa khoå, Thaùnh ñeá veà söï dieät tröø khoå vaø Thaùnh ñeá veà con ñöôøng tu taäp ñeå dieät khoå. Laïi nöõa, coù boán thöù boá thí thanh tònh do Phaät giaûng noùi: –Coù boá thí, ngöôøi boá thí thanh tònh, vì chaúng thaáy coù ngöôøi thoï. –Hoaëc coù boá thí, ngöôøi thoï nhaän thanh tònh, vì chaúng thaáy coù ngöôøi thí. –Hoaëc coù boá thí, chaúng thaáy coù ngöôøi thí, cuõng chaúng thaáy coù ngöôøi thoï nhaän, nghóa laø boá thí thanh tònh. –Hoaëc coù boá thí, ngöôøi thí vaø ngöôøi thoï nhaän caû hai ñeàu thanh tònh.

149 KINH ĐẠI TẬP PHÁP MÔN - TRƯỜNG A HÀM II Laïi coù boán loaïi sanh, do Phaät giaûng noùi laø sanh töø thai, sanh töø tröùng, sanh töø choã aåm thaáp vaø sanh töø söï bieán hoùa. Laïi nöõa, coù boán vieäc trong thai meï, do Phaät giaûng noùi laø: –Coù theå bieát roõ vieäc vaøo thai meï, vieäc truù trong thai meï vaø vieäc ra khoûi thai meï. Ñaây goïi laø vieäc thöù nhaát trong thai meï. –Coù theå bieát roõ vieäc vaøo thai meï, vieäc truù trong thai meï, khoâng theå bieát roõ vieäc ra khoûi thai meï. Ñaây goïi laø vieäc thöù hai trong thai meï. –Coù theå bieát roõ vieäc vaøo thai meï, khoâng theå bieát roõ vieäc truù trong thai meï vaø vieäc ra khoûi thai meï. Ñaây goïi laø vieäc thöù ba trong thai meï. –Khoâng theå bieát roõ vieäc vaøo thai meï, vieäc truù trong thai meï vaø vieäc ra khoûi thai meï. Ñaây goïi laø vieäc thöù tö trong thai meï. Nhö vaäy goïi laø boán vieäc trong thai meï. Laïi nöõa, coù boán choã truù cuûa thöùc do Phaät giaûng noùi laø: –Do saéc, thöùc sanh; do saéc, thöùc duyeân; do saéc, thöùc truù. Hoan hyû haønh ñoäng taêng tröôûng roäng lôùn laø choã truù cuûa thöùc. –Do thoï, thöùc sanh; do thoï, thöùc duyeân; do thoï, thöùc truù. Hoan hyû haønh ñoäng taêng tröôûng roäng lôùn laø choã truù cuûa thöùc. –Do töôûng, thöùc sanh; do töôûng, thöùc duyeân; do töôûng, thöùc truù. Hoan hyû haønh ñoäng taêng tröôûng roäng lôùn laø choã truù cuûa thöùc. –Do haønh, thöùc sanh; do haønh, thöùc duyeân; do haønh, thöùc truù. Hoan hyû haønh ñoäng taêng tröôûng roäng lôùn laø choã truù cuûa thöùc. Nhö vaäy goïi laø boán choã truù cuûa thöùc. Laïi nöõa, coù boán phaùp cuù do Ñöùc Phaät giaûng noùi laø: –Phaùp cuù thaàn thoâng. –Phaùp cuù lìa saân haän. –Phaùp cuù bình ñaúng. –Phaùp cuù Tam-ma-ñòa bình ñaúng Laïi nöõa, coù

boán phaùp “Sa-ma-na töông” do Ñöùc Phaät giaûng noùi laø: –Neáu hieän taïi vui, ñaây laø quaû baùo khoå. –Neáu hieän taïi khoå, ñaây cuõng laø quaû baùo khoå. –Neáu hieän taïi khoå, ñaây laø quaû baùo vui. –Neáu hieän taïi vui, ñaây cuõng laø quaû baùo vui. Ñaây goïi laø boán phaùp Sa-ma-na töông. Laïi nöõa, coù boán höôùng taâm do Ñöùc Phaät giaûng noùi laø: Voâ taâm, Nhaãn nhaãn, Ñieàu phuïc vaø Tòch tónh.

Laïi nöõa, coù boán con ñöôøng duøng thaàn thoâng do Ñöùc Phaät giaûng noùi laø: –Duøng thaàn thoâng trì hoaõn noãi khoå. –Duøng thaàn thoâng qua nhanh noãi khoå. –Duøng thaàn thoâng trì hoaõn nieàm vui. –Duøng thaàn thoâng qua nhanh nieàm vui. Laïi nöõa, coù boán Döï löu thaân do Ñöùc Phaät giaûng noùi laø: –Coù moät haïng Döï löu, ñoái vôùi Ñöùc Nhö Lai tín taâm khoâng maát, khoâng phæ baùng Sa-moân, Baø-la-moân, Trôøi, Ngöôøi, Ma, Phaïm, bieát roõ phaùp theá gian. –Coù moät haïng Döï löu, taâm ñöôïc thanh tònh, chöùng ñöôïc phaùp Phaät, thaáy chaân chaùnh, haønh chaân chaùnh, taát caû ñeàu bieát roõ phaùp tu haønh cuûa mình. –Coù moät haïng Döï löu, taâm sanh an vui, thaáy ngöôøi taïi gia vaø haøng xuaát gia, ngöôøi trì giôùi thanh tònh taâm sanh toân kính. –Coù moät haïng Döï löu, töï tu haønh tònh giôùi, ñaày ñuû khoâng maát, trí tueä thoâng minh, lanh lôïi, hình töôùng kheùo vaéng laëng. Nhö vaäy goïi laø boán Döï löu thaân. Laïi nöõa, coù boán quaû Sa-moân do Ñöùc Phaät giaûng noùi laø quaû Tu-ñaø- hoaøn, quaû Tö-ñaø-haøm, quaû A-na-haøm vaø quaû A-la-haùn. Laïi nöõa, coù boán chaáp thuû do Ñöùc Phaät giaûng noùi laø duïc thuû, kieán thuû, giôùi caám thuû vaø ngaõ ngöõ thuû. Laïi nöõa, coù boán töôûng Tam-ma-ñòa do Ñöùc Phaät giaûng noùi laø: –Neáu coù thaáy phaùp ñöôïc vui, tu haønh chuyeån ñoåi, ñaây laø töôûng Tam-ma-ñòa. –Neáu coù tri kieán chuyeån ñoåi, ñaây laø töôûng Tam-ma-ñòa. –Neáu coù trí tueä phaân bieät ñeå chuyeån ñoåi, ñaây laø töôûng Tam-ma- ñòa. –Neáu coù thaân ñöôïc döùt saïch laäu chuyeån ñoåi, ñaây laø töôûng Tam- ma-ñòa. Laïi nöõa, coù boán löïc do Ñöùc Phaät giaûng noùi laø Tueä löïc, Tinh taán löïc, Voâ ngaïi löïc, vaø Nhieáp löïc. Laïi nöõa, coù boán Boå-ñaëc-giaø-la do Ñöùc Phaät giaûng noùi laø: –Coù Boå-ñaëc-giaø-la: ta coù theå tu haønh, ta trì giôùi, ta nhö phaùp töông öng, chaúng phaûi ngöôøi khaùc coù theå tu haønh, chaúng phaûi ngöôøi khaùc trì

151 KINH ĐẠI TẬP PHÁP MÔN - TRƯỜNG A HÀM II giôùi, chaúng phaûi ngöôøi khaùc nhö phaùp töông öng. –Coù Boå-ñaëc-giaø-la: ngöôøi khaùc coù theå tu haønh, ngöôøi khaùc trì giôùi, ngöôøi khaùc nhö phaùp töông öng, chaúng phaûi ta coù theå tu haønh, chaúng phaûi ta trì giôùi, chaúng phaûi ta nhö phaùp töông öng. –Coù Boå-ñaëc-giaø-la: ta coù theå tu haønh, ngöôøi khaùc cuõng hay tu haønh. Ta trì giôùi, ngöôøi khaùc cuõng trì giôùi. Ta nhö phaùp töông öng, ngöôøi khaùc cuõng nhö phaùp töông öng. –Coù Boå-ñaëc-giaø-la: ta khoâng theå tu haønh, ngöôøi khaùc cuõng khoâng theå tu haønh. Ta khoâng trì giôùi, ngöôøi khaùc cuõng khoâng trì giôùi. Ta khoâng nhö phaùp töông öng, ngöôøi khaùc cuõng khoâng nhö phaùp töông öng. Nhö vaäy goïi laø boán Boå-ñaëc-giaø-la. Laïi nöõa, coù boán vieäc tuøy chuùng do Ñöùc Phaät giaûng noùi laø cuøng chuùng ñoàng moät choã ôû, cuøng chuùng ñoàng aên uoáng, cuøng chuùng ñoàng saùm hoái vaø cuøng chuùng ñoàng thoï duïng. Laïi nöõa,

coù boán chuyeån vaän lôùn do Ñöùc Phaät giaûng noùi laø kheùo giaûng noùi dieäu phaùp, nöông töïa baäc chaân chaùnh, taâm nguyeän bình ñaúng vaø tröôùc tu haønh trí tueä. Laïi nöõa, coù boán nhieáp phaùp do Ñöùc Phaät giaûng noùi laø Boá thí, AÙi ngöõ, Lôïi haønh vaø Ñoàng söï. Laïi nöõa, coù boán söï hieåu bieát thoâng suoát do Ñöùc Phaät giaûng noùi laø hieåu bieát thoâng suoát veà yù nghóa, hieåu bieát thoâng suoát veà phaùp, hieåu bieát thoâng suoát veà söï öa thích giaûng noùi vaø hieåu bieát thoâng suoát veà bieän taøi. Laïi nöõa, coù boán phieàn naõo do Ñöùc Phaät giaûng noùi laø phieàn naõo do tham duïc, phieàn naõo do chaáp coù, phieàn naõo do kieán chaáp vaø phieàn naõo do voâ minh. Laïi nöõa, coù boán haønh do Ñöùc Phaät giaûng noùi laø haønh ñoäng tham duïc, haønh ñoäng chaáp coù, haønh ñoäng kieán chaáp vaø haønh ñoäng do voâ minh. Laïi nöõa, coù boán keát tuï nôi thaân do Ñöùc Phaät giaûng noùi laø voâ minh keát tuï nôi thaân, saân haän keát tuï nôi thaân, giôùi caám thuû keát tuï nôi thaân vaø taát caû chaáp tröôùc keát tuï nôi thaân. Laïi nöõa, coù boán vieäc sanh ra tham muoán do Ñöùc Phaät giaûng noùi laø: –Coù Tyø-kheo nhaân nôi y phuïc maø sanh taâm meán thích. Do taâm meán thích sanh khôûi neân lieàn sanh chaáp tröôùc. –Coù Tyø-kheo nhaân nôi aên uoáng maø sanh taâm öa thích. Taâm öa thích sanh khôûi neân lieàn sanh chaáp tröôùc.

–Coù Tyø-kheo nhaân ngoài treân ñoà naèm maø sanh taâm meán thích. Do taâm meán thích sanh khôûi neân lieàn sanh chaáp tröôùc. –Coù Tyø-kheo nhaân nôi caùc thöù thoï duïng sanh taâm meán thích. Taâm meán thích sanh khôûi neân lieàn sanh chaáp tröôùc. Ñaây goïi laø boán vieäc sanh ra tham muoán. Laïi nöõa, coù boán caùch aên do Ñöùc Phaät giaûng noùi laø ñoaøn thöïc, xuùc thöïc, tö thöïc vaø thöùc thöïc. Laïi nöõa, coù boán vieäc khoâng caàn phoøng hoä do Ñöùc Phaät giaûng noùi laø: –Nhö Lai khoâng phoøng hoä thaân nghieäp, thaân vaãn xa lìa caùc loãi laàm. –Nhö Lai khoâng phoøng hoä ngöõ nghieäp, ngoân ngöõ vaãn xa lìa caùc loãi laàm. –Nhö Lai khoâng phoøng hoä yù nghieäp, yù vaãn xa lìa caùc loãi laàm. –Nhö Lai khoâng phoøng hoä thoï maïng, maïng vaãn khoâng toån giaûm. Laïi nöõa, coù boán thöù ñieân ñaûo do Ñöùc Phaät giaûng noùi laø: –Voâ thöôøng cho laø thöôøng, vì vaäy sanh khôûi tö töôûng ñieân ñaûo, taâm ñieân ñaûo, nhaän thöùc ñieân ñaûo. –Laáy khoå cho laø vui, vì vaäy sanh khôûi tö töôûng, taâm vaø nhaän thöùc ñieân ñaûo. –Voâ ngaõ cho laø ngaõ, vì vaäy sanh khôûi tö töôûng, taâm vaø nhaän thöùc ñieân ñaûo. –Baát tònh cho laø tònh, vì vaäy sanh khôûi tö töôûng, taâm vaø nhaän thöùc ñieân ñaûo. Nhö theá goïi laø boán thöù ñieân ñaûo. Laïi nöõa, coù boán ngoân ngöõ xaáu aùc do Ñöùc Phaät giaûng noùi laø noùi doái, noùi lôøi trau chuoát, noùi hai löôõi vaø noùi lôøi thoâ aùc. Laïi nöõa, coù boán ngoân ngöõ hieàn thieän do Ñöùc Phaät giaûng noùi laø lôøi noùi nhö thaät, lôøi noùi ngay thaúng thaät thaø, lôøi noùi khoâng hai löôõi vaø lôøi noùi döïa theo phaùp. Laïi nöõa, coù boán thöù chaúng phaûi haïnh A-dueä-la do Ñöùc Phaät giaûng noùi laø: –Khoâng thaáy noùi thaáy. –Khoâng nghe noùi nghe. –Khoâng nhôù noùi nhôù.

153 KINH ĐẠI TẬP PHÁP MÔN - TRƯỜNG A HÀM II –Khoâng bieát noùi bieát. Laïi nöõa, coù boán haïnh A-dueä-la do Ñöùc Phaät giaûng noùi laø: –Thaät thaáy noùi thaáy. –Thaät nghe noùi nghe. –Khoâng bò thaát nieäm, noùi laø ghi nhôù. –Thaät bieát

noùi bieát. Laïi nöõa, coù boán ñieàu ghi nhôù do Ñöùc Phaät giaûng noùi laø: –Moät möïc ghi nhôù. –Phaân bieät ñeå ghi nhôù. –Hoûi ngöôïc laïi ñeå ghi nhôù. –Yeân laëng ñeå ghi nhôù. Nhöõng phaùp nhö vaäy, do Ñöùc Phaät coù loøng töø bi thöông xoùt, roäng vì chuùng sanh giaûng noùi ñuùng nhö lyù, khieán chuùng sanh theo ñuùng nhö lôøi daïy tu taäp, thöïc haønh caùc haïnh thanh tònh, ñem laïi lôïi ích, an vui cho haøng trôøi, ngöôøi trong khaép theá gian.

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.